

امور فرهنگی هنری در شهرداری‌ها

نجمه صابران

چکیده

امروزه نقش و اهمیت امنیت در پیشرفت هر جامعه ای تا بدان پایه است که آن را بستر و پیش نیاز هر گونه توسعه ای دانسته اند خصوصاً در جوامع در حال توسعه که با انواع بحران ها و چالش های مستمر ناشی از عقب ماندگی مواجه می باشند. این پژوهش با هدف بررسی نقش معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری در تامین امنیت اجتماعی شهروندان به مرحله اجرا درآمده است.

واژه‌های کلیدی: امور فرهنگی هنری، امور اجتماعی، شهرداری‌ها

مقدمه

شهرداری همانند دولت کوچکی است که با تمام توان خود باید مطابق قانون درآمد کسب و در چارچوب مقررات هزینه و به مردم خدمات ارائه نماید و سرمایه های فرهنگی هر جامعه به نوعی ظرفیتهای توسعه فرهنگی و به تبع آن توسعه اجتماعی و اقتصادی آن جامعه را پیش رو دارد به هر میزان که رشد و توسعه و ارتقای سرمایه های فرهنگی داشته باشیم به همان میزان جامعه ای به سامان پویا را خواهیم داشت. شهرداری یکی از جمله ارگانهایی است که نقش و کارکردهایی گسترش فرهنگ و هنری در جامعه دارد.

مدیران مراکز فرهنگی، نسبت به مخاطب شناسی برنامه ها دقت داشته و با توجه به تغییرات فرهنگی در جامعه، کارکنان مراکز فرهنگی از بین افرادی انتخاب شوند که از سرمایه فرهنگی بالاتری برخوردار باشند و به طور مستمر تحت آموزش ضمن خدمت باشند و نحوه تعامل اعضا کانون ها با کارکنان مراکز فرهنگی باز طراحی گردد. از آن جا که فعالیت های فرهنگی هنری شهرداری به عنوان الگو برای سایر ادارات قرار می گیرد، فعالیتهای مراکز به خصوص در حوزه های مشارکت های مردمی به عنوان سندی راهبردی تلقی شود و تجارب مثبت و منفی آن برای دیگر ادارات در راستای فعالیتهای فرهنگی ارسال می گردد. سازمان فرهنگی هنری شهرداری در سال ۱۳۷۵ به منظور توسعه فرهنگ و هنر در جامعه ایرانی و نیز ارتقاء فرهنگ شهر نشینی در تأسیس شد. فلسفه وجودی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تلاش و حرکتی مدبرانه در راستای برانگیختگی، راهنمایی و هماهنگی آحاد جامعه و متولیان فرهنگی در امور حاکمیت و یکپارچه سازی فعالیت ها، نتایج و پیامدهای فرهنگی به منظور آماده سازی زمینه ها و فراهم آوری عوامل و شرایط نهادینه شدن فرهنگ مطلوب مبتنی بر آموزه های نورانی دین است.

بیان مسأله

فرهنگ به عنوان زیربنای توسعه شهری دارای اهمیت و جایگاه محوری است به طوری که رشد، توسعه و تکامل و ارتقاء سایر حوزه های شهری را به دنبال دارد. یکی از دغدغه های بشر امروز و حتی دولت ها مسأله فرهنگ و امور فرهنگی است. پرداختن به امور فرهنگی و توسعه فرهنگ متناسب با پیشرفت سایر امور، امری ضروری و غیر قابل اجتناب است. بی توجهی به مقوله فرهنگ، نارسایی در سایر حوزه ها را به دنبال دارد.

از این روست که توسعه فرهنگ در کنار توسعه سیاسی، توسعه اجتماعی و توسعه اقتصادی به عنوان یکی از وظایف شهرداری ها به شمار می رود. در سال های اخیر، تأمین مالی فعالیت های فرهنگی به دلیل کاهش درآمد شهرداری ها ناشی از وقوع پدیده رکود تورمی با مشکل مواجه شده است. به علاوه، شرایط نامناسب اقتصادی جامعه باعث شده تا شهروندان تخصیص بودجه به سازمان های فرهنگی دولتی و عمومی را با حساسیت بیشتری دنبال کنند و به آن واکنش نشان دهند.

از این رو، افزایش بهره وری و رشد نسبت ستاده به نهاده با کاهش هزینه ها و افزایش کارایی و اثربخشی سازمان های فرهنگی دولتی و عمومی نه یک ضرورت، بلکه به یک الزام تبدیل شده است. در این راستا، مقاله حاضر با هدف ارائه یک الگوی سنجش بهره وری در سازمان های فرهنگی ایران، به شناسایی مؤلفه های سنجش بهره وری در سازمان فرهنگی و هنری شهرداری نی ریز پرداخته است. اولین وظیفه شهرداری تشخیص ظرفیت های مختلف در حوزه های متنوع هنری و در مرحله بعد چگونگی به تکامل رساندن این ظرفیت هاست. اولین هدف اجرایی ایجاد پل ارتباطی بین مدیریت شهری و توانائی های شهر در حوزه فرهنگ و هنر است و برای عملی شدن این هدف باید مدیریت بخش های مختلف هنری تشکیل می شد تا نگاهی تخصصی به حوزه خود داشته باشند.

معرفی و تاریخچه سازمان فرهنگی و هنری شهرداری

با پایان دفاع مقدس و آغاز دوران سازندگی، ضرورت توسعه فرهنگی پایتخت، شهرداری تهران را برآن داشت تا همراه با خدمات اجتماعی، عمرانی و ... ارائه خدمات فرهنگی را در زمره برنامه‌های خود قرار دهد. از همان زمان، بازسازی و یا تغییر کاربری اماکن در اختیار شهرداری آغاز شد تا آنکه از اوایل سال‌های دهه ۷۰، تأسیس مراکز فرهنگی هنری با عناوین فرهنگسرا، خانه فرهنگ، کتابخانه، موزه و ... در مناطق ۲۲گانه شهرداری آغاز شد و معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری، اداره آن‌ها را بر عهده گرفت.

مدتی بعد و در سال ۱۳۷۵ سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران به منظور توسعه فرهنگ و هنر در جامعه ایرانی و نیز ارتقای فرهنگ شهرنشینی و با نظر مساعد رهبر معظم انقلاب اسلامی، در تهران بزرگ ایجاد شد. توسعه فرهنگی، تعمیق معرفت دینی، تقویت زیبایی‌طلبی و حقیقت‌جویی شهروندان، شادزیستی توأم با روحیه سازنده و کسب مهارت‌های زندگی اجتماعی، نیازهایی اساسی بود که این سازمان در پاسخ به آنها موجودیت یافت.

نگرش سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران معطوف به دورنمای اصلی توسعه فرهنگی است. تلاش برای تقویت فرهنگ ملی و اسلامی کلانشهر تهران با توجه به خصلت‌های ویژه شهری‌اش و طراحی و تبیین مبانی لازم برای آن، عمده‌ترین چالش فراروی سازمان است. سازمانی که پاسخگویی به مخاطبان را ضامن بقا و توسعه خود می‌داند و در تعامل با مخاطبان، به برقراری ارتباطات دوسویه و همچنین ارایه خدمات به صورت متنوع و متناسب با نیاز گروه‌های مخاطب، توجه خاصی دارد.

سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در سال‌های آغاز عملکرد خود، از طریق توسعه روابط رسمی و غیررسمی با مجموعه مدیریت شهری تهران و ارتباط فعال با سایر سازمان‌های فرهنگی و نیز مسوولان فرهنگی کشور، به تعادل و ثبات لازم رسید. پاسداشت شعائر دینی، قابلیت بی‌حد و مرز توسعه فرهنگی انسان‌ها و ارج نهادن به مقام شامخ اندیشمندان و هنرمندان، به عنوان سه ارزش پایه‌ای، در زمره اهداف اصلی سازمان بوده است و بهره‌گیری از الگوهای علمی در مدیریت، شایسته‌سالاری، آینده‌نگری و تشخیص اولویت پاسخگویی به نیازهای جامعه، ارزش‌های مرجع سازمان در تمامی فعالیت‌ها و برنامه‌ها، مورد توجه برنامه‌ریزان و مدیران فرهنگی قرار گرفت.

این رویکردها و اهداف برگرفته از آموزه‌های دینی و بیانات مقام معظم رهبری، تبدیل به اساسنامه‌ای برای مأموریت‌های سازمان فرهنگی هنری شد.

اساسنامه ابتدایی در ۲۶ ماده و یک تبصره، در ۲۲ شهریور ۱۳۷۵ به تصویب اعضا رسید، اما پس از گذر از یک دهه فعالیت، بازنگری در این اساسنامه طی ۱۳ ماه تحقیق و بررسی توسط کارشناسان انجام شد و با ارائه پیش‌نویس به اعضای هیات امنا و ایجاد اصلاحاتی در آن، در ۲۸ دی ۱۳۸۶ به تصویب نهایی رسید.

نگاه شرکتی و موسسه‌ای به سازمان در اساسنامه قدیم، مبنای تدوین و تصویب اساسنامه جدید با رویکرد فرهنگی و تغییر در موضوعات محتوایی مانند: اهداف، سیاست‌های راهبردی و وظایف و اختیارات شده است.

توجه به سیاست‌های کلان فرهنگی نظام و منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی، توجه به مسائل ارزشی و تأکید بر مبانی دینی و اصول انقلابی، تأکید بر مأموریت‌های سازمان در حوزه شهری، تأکید بر رویکرد محله‌ای، تعامل و همکاری بیشتر با نهادها، سازمان‌های فرهنگی و تشکلهای مردمی و مساجد و ایجاد هیات مدیره به عنوان بازوی هیات امنا، از جمله نکات برجسته و بارزی است که در اساسنامه جدید مورد توجه و تأکید قرار گرفت.

ایجاد شرایط جدید و مناسب، حذف نقاط ضعف گذشته و شکل‌گیری تحول، بهره‌گیری از تجربه عملی و الگوسازی از مواردی است که بنا به نظر اعضای هیئت امنا، در اساسنامه جدید گنجانده شده است.

سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران

سازمانی عمومی غیردولتی و مستقل است که بودجه آن توسط شهرداری تهران تأمین می‌شود و اعضای هیئت امنای آن با حکم رهبر، و اعضای هیئت مدیره و رئیس سازمان با انتخاب هیئت امنای حکم شهردار تهران منصوب می‌شوند. این سازمان با بیش از ۴۰۰۰ نفر پرسنل و در اختیار داشتن مراکز فرهنگی و هنری در سطح شهر تهران یکی از بزرگ‌ترین نهادهای فرهنگی کشور است.

اعضای هیئت امنای آن عبارتند از: رئیس سازمان صدا و سیما و رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، شهردار تهران، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، مسئول نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها، رئیس حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، وزیر آموزش و پرورش، رئیس سازمان بسیج مستضعفین کشور، رئیس شورای فرهنگی اجتماعی در شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس شورای اسلامی شهر تهران

توسعه فرهنگی، تعمیق معرفت دینی، تقویت زیبایی‌طلبی و حقیقت‌جویی انسان‌ها، شاد زیستی همراه با روحیه سازنده و کسب مهارت‌های زندگی اجتماعی نیازهایی اساسی هستند که این سازمان در پاسخ به آن‌ها موجودیت یافته‌است. سازمان با در اختیار داشتن تعداد زیادی مراکز فرهنگی و هنری، فرهنگسرا، خانه فرهنگ، نگارخانه، و کتابخانه و موزه و خانه موزه در سطح شهر تهران، جایگاه ممتازی را در میزان اثرگذاری بر فرهنگ شهروندان تهرانی داراست. این سازمان ایجاد ارتباطات متقابل و پاسخگویی به مخاطبان را ضامن بقا و توسعه خود می‌داند، از این رو در تعامل با مخاطبان به برقراری ارتباطات دو سویه و باز و ارائه خدمات به صورت متنوع و متناسب با نیاز گروه‌های مختلف مخاطبان توجه می‌نماید. علاوه براین، از طریق توسعه روابط رسمی و غیررسمی و فعالانه با سایر سازمان‌های فرهنگی و نیز مسئولان فرهنگی کشور تعادل و ثبات لازم را در فعالیت‌های خود کسب می‌کند. مأموریت‌های سازمان در مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران در قالب مراکز فرهنگی هنری دنبال می‌شود که توضیحات بیشتر آن که در قالب اسامی، آدرس و شماره تلفن، نوع فعالیت این مراکز در فهرست فرهنگسراهای تهران آمده‌است.

مدیران سازمان

این سازمان در سال ۱۳۷۵ پس از توصیه سید علی خامنه‌ای، با تلاش‌های منصور واعظی که در آن زمان مسئولیت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران را بر عهده داشت، تأسیس شد و خود او نیز به عنوان نخستین رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران آغاز به کار کرد. سایر رؤسای این سازمان از بدو تأسیس تاکنون عبارتند از:

منصور واعظی (۱۳۷۵-۱۳۷۹)

محمدعلی زم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)

اسفندیار رحیم مشایی (۱۳۸۳-۱۳۸۴)

علی عسگری (۱۳۸۴-۱۳۸۶)

احمد نوریان (۱۳۸۶-۱۳۸۸)

محمدجواد شوشتری (۱۳۸۸-۱۳۸۹)

امیر خوراکیان (۱۳۸۹-۱۳۹۲)

شهاب مرادی (۱۳۹۲-۱۳۹۴)

محمود صلاحی (۱۳۹۴-۱۳۹۶)

سعید اوحدی (۱۳۹۶-۱۳۹۸)

میثم امرودی (۱۳۹۸-۱۴۰۱)

مهرداد باقری پیدنی (۱۴۰۱- تاکنون)

پس از واعظی و محمدعلی زم هیچ‌یک از رؤسای این سازمان دوره مدیریت مندرج در اساسنامه (۴ سال) را به پایان نرساندند و پیش از پایان دوره، جای خود را به رئیس بعدی دادند. شایان ذکر است که هیچ‌یک از رؤسای این سازمان از بین هنرمندان و تحصیل‌کردگان این حوزه نبودند. از این بین، محمدعلی زم، امیر خوراکیان، شهاب مرادی و میثم امرودی تحصیلات حوزوی دارند. اسفندیار رحیم مشایی، احمد نوریان و محمود صلاحی از فرماندهان نظامی بوده‌اند. همچنین علی عسگری دارای مدرک دکتری پزشکی و محمدجواد شوشتری دارای مدرک تحصیلی مدیریت هستند. با این وجود سوابق فرهنگی در کارنامه هر یک از این اشخاص دیده می‌شود اما اسفندیار رحیم مشایی، محمدجواد شوشتری و محمود صلاحی مدیرانی بودند که بدون هیچ‌گونه سابقه‌ای در حوزه فرهنگ و هنر، به ریاست این سازمان منصوب شدند. در این دوران، فعالیت‌های سازمان به امور اداری (بجای امور فرهنگی و هنری) متمرکز گردید. دوران مدیریت علی عسگری را دوران شکوفایی محتوایی و دوران مدیریت امیر خوراکیان را دوران توسعه عمرانی سازمان می‌دانند.

اهداف سازمان فرهنگی هنری شهرداری‌ها

- ارتقاء قابلیت‌ها و توانمندی‌های فردی و جمعی آحاد مردم در بهبود و تعالی فرهنگی، فرهنگ‌سازی و اشاعه و ترویج فرهنگ مطلوب، مقاومت و پایداری نهادهای در برابر عوامل انحطاط، از هم‌گسیختگی، خودباختگی و بی‌هویتی فرهنگی، مشارکت فعال و موثر در اداره امور کشور و کلان شهر و نگهداری و توسعه کمی و کیفی شهر.
- ارتقاء سطح قابلیت‌ها و توانمندی‌های تخصصی و مدیریتی متولیان امور حاکمیت در شناخت و حساسیت نسبت به پیامدهای فرهنگی تصمیمات و عملکرد در حوزه مسئولیت؛ اداره امور و تعامل با مخاطبان حوزه مسئولیت از طریق شیوه‌های فرهنگی و فرهنگ‌سازی.
- ارتقاء سطح توانمندی‌های جمعی بازیگران مثبت فعال و موثر در جریان فرهنگ‌سازی مطلوب.
- مواجهه و تقابل موثر و محدودسازی فضای حرکت و بازی، با بازیگران منفی موثر در جریان فرهنگ‌سازی نامطلوب.
- ارتقاء سطح امنیت روانی، ثبات و آرامش، یکپارچگی و انسجام اجتماعی و وحدت ملی.
- بالندگی، پویایی و نوآوری در ارائه الگوهای زندگی متعالی، نمادها و نشانه‌های هویت دینی و ملی.
- ارتقاء سطح مطلوبیت و جذابیت محیط زیست فرهنگی اجتماعی مبتنی بر حیات طیبه انسانی.
- تحکیم و تقویت غرور و افتخار ملی و شهرت و اعتبار زندگی در فضا و محیط فرهنگی
- تعیین اهداف، سیاست‌ها و تعیین راهبردها و خط مشی‌های مربوط به امور اجتماعی و فرهنگی با توجه به ویژگی‌های خاص و منطقه‌ای و محلی
- انجام مطالعات و بررسی‌های لازم در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی و هنری و در جهت ارائه طرح‌ها و برنامه‌های مورد نیاز برای توسعه فرهنگی
- انجام اقدامات لازم در جهت اداره بهینه اماکن فرهنگی، ورزشی، مذهبی و آموزشی همچون فرهنگسراها، کتابخانه‌ها، خانه‌های فرهنگی، سینما و
- توانمندسازی و ترغیب جوانان و نوجوانان در عرصه مشارکت در فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی
- تلاش در جهت حفظ و نگهداری از آثار و ابنیه تاریخی و فرهنگ و گردشگری
- همکاری و حمایت از سازمانهای غیر دولتی (NGO) و جلب مشارکت آنها در راستای اهداف و وظایف شهرداری
- انجام مکاتبات به منظور تأمین فضاهای فرهنگی و اجتماعی و هنری و جلب حمایتها، کمک، تسهیلات و مشارکت بخش دولتی و غیر دولتی به منظور توسعه فضاهای فرهنگی و اجتماعی و ... با تأیید مقامات مافوق

- شناسایی، همفکری و همکاری با انجمنها، مؤسسات عمومی و خیریه، تشکیلات غیر دولتی و سایر مؤسسات مشابه جهت نهادینه کردن فعالیتهای آنها به منظور کاهش مشکلات و آسیبهای اجتماعی
- برنامه ریزی جهت استفاده از توانمندیها و امکانات و نیروهای انسانی مجموعه ها و اماکن ورزشی و تفریحی
- تهیه و اجرای برنامه های متنوع در جهت ترویج ورزشهای همگانی
- همکاری و حمایت از سازمانهای غیر دولتی (NGO) و جلب مشارکت آنها در راستای اهداف و وظایف شهرداری
- ارائه خدمات مشاوره به اقشار مختلف جامعه با تشکیل هسته های مشاوره در مراکز وابسته
- اجرای طرحها و برنامه های لازم در جهت جلب مشارکت جوانان و نوجوانان در فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی در قالب تشکلهای
- ارائه طرح و برنامه در رابطه با ایجاد و توسعه مراکز فرهنگی، علمی هنری جدید متناسب با نیازهای جامعه شهری نظیر کتابخانه های عمومی، فرهنگسراها، خانه های فرهنگ، تالار ها و اردوگاههای جمع آوری و حمایتی آسیب دیدگان اجتماعی و ...به مدیریت فرهنگی و اجتماعی شهرداری
- اجرای برنامه های فرهنگی و هنری ویژه مناسبتها و مراسمات، جشنواره ها و همایشهای فرهنگی
- تهیه و اجرای برنامه های فرهنگی جهت غنی سازی اوقات فراغت شهروندان

دغدغه‌های اصلی سازمان

- توسعه فرهنگی، تعمیق معرفت دینی، تقویت زیبایی طلبی و حقیقت جویی انسان‌ها، شاد زیستی توأم با روحیه سازنده و کسب مهارت‌های زندگی اجتماعی نیازهایی اساسی هستند که این سازمان در پاسخ به آن‌ها موجودیت یافته است.
- نگرش سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران معطوف به معنویت به عنوان دورنمای اصلی توسعه فرهنگی است. طراحی، تبیین مبانی لازم و تلاش برای حفظ هویت فرهنگ ملی و اسلامی کلانشهر تهران با توجه به خصلت‌های ویژه شهری‌اش، عمده‌ترین چالشی است که فراروی سازمان است. سازمان برای شناسایی، پیش‌بینی و پاسخ‌گویی به این نیازها و چالش‌های اساسی، مشارکت گسترده شهروندان را با تقویت نهادهای مدنی در حوزه فرهنگ و هنر، کاربست روش‌های علمی در سنجش نیازهای جامعه و نیز انعکاس واقعیت‌های فرهنگی- اجتماعی شهر تهران در اولویت برنامه‌های خود قرار داده است.
- این سازمان ایجاد ارتباطات متقابل و پاسخ‌گویی به مخاطبان را ضامن بقا و توسعه خود می‌داند، از این‌رو در تعامل با مخاطبان به برقراری ارتباطات دوسویه و باز و ارایه خدمات به صورت متنوع و متناسب با نیاز گروه‌های مختلف مخاطبان توجه خاصی می‌کند. علاوه بر این، از طریق توسعه روابط رسمی و غیررسمی با مجموعه مدیریت شهری تهران و ارتباط فعالانه با سایر سازمان‌های فرهنگی و نیز مسوولان فرهنگی کشور تعادل و ثبات لازم را در فعالیتهای خود کسب می‌کند.

مراکز سازمان

- سازمان فرهنگی هنری با در اختیار داشتن تعداد زیادی مراکز فرهنگی، فرهنگ‌سرا، خانه فرهنگ، نگارخانه و کتابخانه در سطح شهر تهران، جایگاه ممتازی را در میزان اثرگذاری بر فرهنگ شهروندان تهرانی به دست آورده است. مأموریت‌های سازمان در مناطق ۲۲ گانه و ستاد (معاونت‌های فرهنگی و هنری) در قالب این مراکز دنبال می‌شود.
- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی از سوی ستاد سازمان به مناطق اعلام و مناطق ۲۲ گانه تهران ملزم هستند برنامه‌ها را با بودجه مشخص و تدوین شده اعمال کنند. برنامه‌های موردنظر مناطق هم می‌تواند از سوی مدیریت هر منطقه به ستاد سازمان اعلام و پس از تصویب بودجه برای اجرا به مناطق اعلام می‌شود تا هر منطقه بتواند برنامه پیشنهادی خود را اجرا کند.

مسئولیت اجرایی در هر منطقه به مراکز فرهنگی هنری منطقه واگذار شده است تا آن مراکز بتوانند برنامه‌های فرهنگی هنری خود را به مردم عرضه کنند. ستاد هر منطقه نیز در بزرگ‌ترین فرهنگ‌سرای آن منطقه مستقر است. مراکز تابعه هر منطقه متشکل از تعدادی مراکز مختلف فرهنگی هنری است که به شرح زیر است:

خانه فرهنگ:

از نظر فعالیت‌ها همان فعالیت‌های فرهنگ‌سراهاست اما در اندازه کوچک‌تر و تعداد و بودجه‌ای به مراتب کمتر. از آن‌جا که خانه‌های فرهنگ در سطح محلات قرار دارند امکان دسترسی شهروندان به آن‌ها سهل‌تر و بیشتر است. ضمن این که اجرای فعالیت‌های فرهنگی که به گسترش و ارتقا سطح فرهنگ عمومی می‌شوند در این مراکز افزون‌تر است.

نگارخانه:

مکانی است برای آرایه و نمایش آثار و تولیدات هنری و فرهنگی. نگارخانه‌های وابسته به سازمان فرهنگی هنری، به دو صورت مستقل و یا در ساختمان‌های فرهنگ‌سراها و سایر مراکز فرهنگی استقرار دارند و زیر نظر فرهنگ‌سراها فعالیت می‌کنند.

کتابخانه:

موضوع فعالیت این‌گونه مراکز آرایه کتاب به علاقه‌مندان در سطح شهر تهران و آرایه فضای مناسبی برای مطالعه است. کتابخانه‌ها نیز به دو صورت مستقل و یا در ساختمان‌های فرهنگ‌سراها و سایر مراکز فرهنگی استقرار دارند و زیر نظر فرهنگ‌سراها فعالیت می‌کنند.

عوامل مرتبط با سنجش بهره‌وری در سازمان‌های فرهنگی

۱- سبک مدیریت، ۲- عوامل فردی، ۳- عوامل اقتصادی-رصدی، ۴- عوامل محیطی و ۵- عوامل فرهنگی و اجتماعی استفاده از این نتایج می‌تواند بهره‌وری در فعالیتهای فرهنگی شهرداری را افزایش دهد و زمینه صرفه‌جویی در منابع دولتی و بخش عمومی را فراهم نماید. مضافاً، کارایی و اثربخشی فعالیت‌های فرهنگی را افزایش دهد.

نتیجه‌گیری

شهروندی از جمله مفاهیم نو پدیداری است که وقتی تحقق می‌یابد که همه افراد یک جامعه از کلیه حقوق مدنی و سیاسی برخوردار باشند. از نهادهای فرهنگی کشور که برای موقعیت جغرافیایی و استراتژیک شهر بنیان شده، سازمان فرهنگی هنری شهرداری می‌باشد که در کنار دیگر دستگاه‌ها در شهرداری تهران پا به وجود گذاشت تا نقش مهمی در جهت تقویت و ارتقا فرهنگ شهروندی و شهروندفرهنگی ایفا کند. از آنجا که موضوع مورد نظر موضوعی جدید بوده و گذشته از آن در گردآوری برخی از اطلاعات مورد نیاز در فرآیند مقاله روش پیمایشی مورد استفاده قرار گرفته است. یافته‌های مقاله نشان می‌دهد که ضروری است سازمان‌های فرهنگی به نیازهای شهروندان توجه بیشتری مبذول داشته باشند. تدارک برنامه و فعالیت‌هایی که شهروندان به آن احساس نیاز می‌کنند می‌تواند در جهات مختلف فرهنگ شهروندی مؤثر باشد. بنابراین برای ارتقاء فرهنگ شهروندی باید وحدت هدف را برای شهروندان به وجود آورد، این وحدت هم در بعد زندگی مادی و هم معنوی فرهنگ شهروندان باید ایجاد کرد. لذا اطلاع رسانی، آموزش و فرهنگ سازی برای ارتقاء فرهنگ شهروندی در جامعه مدنی امری ضروری و انکار ناپذیر است که بخشی از این مهم می‌تواند از طریق سازمان‌های فرهنگی به انجام برسد.

منابع و مآخذ

۱. اکبرپور شیرازی، محسن. ۱۳۹۵. «گزارش ارتقای بهره‌وری در نظام اداری کشور و سازمان بهره‌وری ایران». **مجله مدیریت**، سال اول، شماره ۹. صص ۹۸-۱۱۳.
۲. پرویز قلعه جوق، فرزانه؛ کاظم زاده، سیامک. ۱۳۹۷. «استراتژی مبنایی در راستای ارتقاء بهره‌وری سازمانی». **مجله پژوهش‌های کاربردی در مدیریت مهندسی صنایع**، شماره ۲. صص ۱-۱۶. تهران.
۳. حسن پور، حسینعلی؛ جودکی، مریم. ۱۳۹۷. «اولویت بندی عوامل موثر بر ارتقای بهره‌وری کارکنان با استفاده از تکنیک فرایند تحلیل شبکه (ANP)». **فصلنامه مدیریت استاندارد و کیفیت**، سال دوم، شماره ۳. صص ۳۸-۵۹. زمستان.
۴. حسنی کاخکی، احمد. ۱۳۹۰. مدلی برای تبیین نقش مشارکت در بهبود بهره‌وری کارکنان بخش دولتی، **پایان نامه دکتری رشته مدیریت به راهنمایی دکتر زاهدی**. دانشگاه علامه طباطبائی تهران، بهمن ماه.
۵. کیانی، ندا. ۱۳۹۴. «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل موثر بر بهره‌وری سازمان با استفاده از مدل دیماتل». **مجله مدیریت بهره‌وری**، سال هشتم، شماره ۳۵. صص ۱۱۱-۱۳۱. تهران.
۶. لوانی، سید مهدی؛ احمدی، پرویز. ۱۳۸۰. «طراحی الگوی جامع مدیریت عوامل مؤثر بر بهره‌وری نیروی انسانی». **مجله مدرس علوم انسانی**، سال ششم، شماره ۵. صص ۱۱۱-۱۳۰. تابستان.
۷. مهربابیان، فردین؛ کشاورز محمدیان، سکینه؛ فرمانبر، ربیع اله. ۱۳۹۰. «طراحی ابزار سنجش بهره‌وری نیروی انسانی». **دانشگاه علوم پزشکی رشت**، شماره ۱. صص ۳۱-۴۹. بهار.